

Ministerie van Sociale Zaken en
Werkgelegenheid

Aan Minister van SZW

nota

Brief aanvullende maatregelen registratie

BRIEF ONDERTEKENEN

Directie

Datum
26-08-2025

Onze referentie
2025-

Opgesteld door

Bijlage(n)
0

Aanleiding

BZK neemt naar aanleiding van de aanbevelingen van het Aanjaagteam bescherming arbeidsmigranten (hierna: Aanjaagteam) verschillende maatregelen om het zicht op de doelgroep arbeidsmigranten te verbeteren. Vanuit de TK en vanuit de gemeenten / VNG is veel aandacht voor dit thema omdat het zicht op dit moment nog onvoldoende is. In de toelichting vindt u nadere informatie over de problematiek.

Voormalig MSZW was in gesprek met de stas BZK over het nemen van een aantal aanvullende maatregelen. Daarnaast werd gesproken over het nemen van maatregelen om de illegale tewerkstelling van derdelanders met een BSN tegen te gaan (naar aanleiding van signalen van de Nederlandse arbeidsinspectie).

Voorstel is om voor het CD Arbeidsmigratie op 11 september een Kamerbrief uit te sturen over de inzet op een verbetering van de registratie van arbeidsmigranten.

Geadviseerd besluit

Ben u akkoord met de Kamerbrief (zie bijlage 1) over de inzet op registratie?
NB de brief kan pas verstuurd worden na akkoord BZK.

Kernpunten

Kamerbrief

- De Kamerbrief gaat in op hoe u samen met de Stas van BZK, verantwoordelijk voor de BRP, het zicht op arbeidsmigranten verbetert en tegengaat dat derdelanders illegaal aan het werk gaan met een BSN.
- Ten aanzien van het verbeteren van het zicht op arbeidsmigranten schetst u de huidige aanpak met acties om; de gegevenskwaliteit in RNI (en toegang DigiD) te verbeteren, bewustwording van arbeidsmigranten te vergroten, betere gegevensdeling te realiseren en verantwoordelijkheid aan uitleners te geven via de zorgplicht van uitleners bij de registratie van arbeidskrachten.

Zorgplicht uitleners

- Dit voorjaar is een zorgplicht voor uitleners bij de registratie van arbeidskrachten aangenomen in de Tweede kamer (via de Wet toelating terbeschikkingstelling arbeidskrachten). Met deze zorgplicht worden uitleners verantwoordelijk om de registratie van arbeidskrachten te bevorderen en

Wet Toelating Toewerking burgerschap arb. landen

vervolgens te controleren of de persoon zich daadwerkelijk heeft laten inschrijven als ingezetene in de BRP. Ook komt er mogelijk een meldplicht.

Datum
26-08-2025

Onze referentie
2025-[REDACTED]

- De invoering van een zorgplicht met betrekking tot de registratie van arbeidsmigranten was een van de aanbevelingen van het Aanjaagteam Bescherming Arbeidsmigranten onder leiding van Emile Roemer. In de Kamerbrief wordt aangegeven dat u er naar streeft om de zorgplicht voor uitleners op 1 januari 2027 in werking te laten treden. De zorgplicht moet komende maanden samen met BZK, uitleners, vakbonden, gemeenten en uitvoeringsorganisaties nader worden uitgewerkt om te komen tot een effectieve en efficiënte werkwijze die bovendien tot zo min mogelijk regeldruk leidt bij uitleners. Hiervoor wordt ook gekeken naar het mogelijke gebruik van digitale voorzieningen.
- Zoals eerder aangegeven aan de TK wordt het toezicht en handhaving geregeld via de Wtta als het toelatingsstelsel is ingericht en al op andere normen is getoetst. Dit betekent dat toezicht en handhaving pas later in werking zal treden.

Aankondiging aanvullende maatregelen

- In de kamerbrief kondigt u aan dat u, naast de huidige inzet, aanvullende maatregelen met de stas van BZK onderzoekt om de registratie van arbeidsmigranten verder te verbeteren. Het gaat hierbij om:
 - Introduceren aanwezigheidsmelding
 - Verbeteren toezicht en handhaving
 - Verbeteren dienstverlening van Burgerzaken
 - Breder inzetten toeristenbelasting voor niet-ingezetenen
- Deze maatregelen zijn eerder aan de voormalig MSZW voorgelegd en hierover heeft hij gesproken met de stas BZK in een BWO. De uitwerking van deze maatregelen vergt tijd. BZK heeft samen met de uitvoeringsorganisaties aangegeven dat zij nog tot einde van het jaar nodig hebben om deze maatregelen verder uit te werken. Afgesproken is dat de uitwerking gereed is voor het einde van het jaar zodat eventuele middelen die nodig zijn voor de aanvullende maatregelen meegenomen kunnen worden in de voorjaarsbesluitvorming in 2026.

Aanwezigheidsmelding

- Vanuit de TK en vanuit de voormalig MSZW bestaat een wens om te kijken naar een mogelijkheid om een aanwezigheidsmelding in Nederland te introduceren. Middels de motie Podt en Vijlbrief is verzocht om hierbij te kijken naar de Belgische aanwezigheidsmelding. Deze is door BZK onderzocht. Zie de analyse in bijlage 2.
- Daarnaast vindt er op 1 september a.s. een werkbezoek aan Brussel plaats om met de Belgische collega's ervaringen uit te wisselen.
- In België moeten EU-burgers en derdelanders die korter dan drie maanden verblijven, zich melden bij een gemeenteloket.
- Bij de melding moeten zij zich identificeren met een geldig reisdocument en voor unieburgers geldt dat zij het formulier 'bijlage 3ter' invullen, met gegevens zoals naam, nationaliteit, geboortedatum, aankomstdatum en verblijfsadres.
- De melding van aanwezigheid levert een unieburger het formulier 'bijlage 3ter' op, maar leidt niet tot registratie in een bevolkingsregister of toekenning van een identificatienummer.

vreemd dat het niet
vaststaat
Nationale!?

- Gemeenten registreren de melding en sturen die door naar een centraal archief van de rijksoverheid, maar andere instanties hebben geen toegang tot deze gegevens.
- De toegevoegde waarde van een aanwezigheidsmelding in de Nederlandse context wordt verder onderzocht. Hierbij wordt ook gekeken naar de uitvoerbaarheid en toezicht en handhaving. Ook deze analyse is naar verwachting eind van dit jaar gereed.

Datum
26-08-2025

Onze referentie
2025- [redacted]

Stand van zaken tegengaan illegale tewerkstelling met BSN

- De Arbeidsinspectie heeft misstanden gesignaleerd als het gaat om arbeidsmigranten uit derde landen die in Nederland illegaal aan het werk zijn.
- Hierbij wordt het BSN gebruikt om rechtmatige toegang tot de arbeidsmarkt te veinzen.
- In de Kamerbrief worden ook de maatregelen van BZK geschetst om tegen te gaan dat het BSN wordt gebruikt voor het veinzen van rechtmatig toegang tot de arbeidsmarkt. Hiermee wordt de motie van Saris en Ceder afgedaan waarin de regering wordt verzocht om te onderzoeken hoe de RNI-inschrijving van arbeidsmigranten kan worden verbeterd om misbruik tegen te gaan.
- Over de problematiek heeft de Arbeidsinspectie een 'aanvullend signaal' opgesteld (zie bijlage 3). Dit signaal wordt met de Kamerbrief gepubliceerd.
- De maatregelen van BZK die in de brief worden aangekondigd bestaan uit 3 onderdelen:
 - Naar aanleiding van signalen in 2020 zijn er al maatregelen genomen om identiteit fraude aan het RNI loket tegen te gaan. Deze maatregelen worden genoemd.
 - Per 1 januari 2026 zullen niet EER/Zwitserland-onderdanen (derdelanders) alleen nog een RNI inschrijving kunnen doen bij 3 van de 19 RNI-loketgemeenten. Bij de drie loketgemeenten waar derdelanders nog een BSN kunnen krijgen zal extra ingezet worden op signalering en rapporteren van misstanden. Daarnaast wordt op deze manier de kennis van documenten van derdelanders ten behoeve van een goede identiteitsvaststelling en de kennis van signalen van uitbuiting en mensenhandel gecentreerd. Ook wordt met organisaties bezien hoe de signalering van misstanden/ potentiële uitbuiting mensenhandel beter teruggekoppeld kan worden.
 - Parallel hieraan wordt in 2026 onderzocht of wet- en regelgeving aangepast zou kunnen en moeten worden om verdergaande maatregelen te nemen. Hierbij wordt gekeken naar het geheel uitsluiten van inschrijving aan RNI-loketten voor derdelanders of er voorwaarden aan te stellen. Deze maatregelen moeten nog wel onderzocht worden op proportionaliteit, effectiviteit en ongewenste effecten.
- Ten slotte onderzoekt SZW met de Arbeidsinspectie en andere betrokkenen hoe de communicatie over het BSN in relatie tot het verrichten van arbeid verbeterd kan worden. De Wet arbeid vreemdelingen (Wav) verbiedt werkgevers om buitenlandse krachten die geen vrije toegang hebben tot de Nederlandse arbeidsmarkt, zonder geldige twv of gvva voor zich te laten werken. Het maakt hiervoor niet uit of de betreffende persoon in het bezit is van een BSN. De Nederlandse Arbeidsinspectie controleert of de Wav wordt nageleefd door werkgevers en kan bij overtredingen boetes en sancties opleggen.

welke met
name?

Toelichting

Zicht op arbeidsmigranten

- Als arbeidsmigranten van plan zijn langer dan vier maanden in Nederland te verblijven, moeten ze zich als ingezetene registreren in de gemeente waar ze wonen (BRP-inschrijving).
- Bij een korter verblijf kunnen ze zich inschrijven bij een RNI-loket (Registratie Niet-Ingezetenen). Hiermee ontvangen ze een BSN. Wanneer ze vervolgens toch langer dan vier maanden in Nederland verblijven, moeten ze zich alsnog in de BRP registreren als ingezetene in de gemeente.
- Het komt voor dat arbeidsmigranten ten onrechte als niet-ingezetene staan geregistreerd omdat ze bijvoorbeeld al langer dan vier maanden in Nederland verblijven. Ook doen zij niet altijd aangifte van vertrek als ze Nederland verlaten.
- Arbeidsmigranten (zowel uit de EU als derdelanders) schrijven zich nog te vaak onjuist als niet-ingezetene in het BRP. Hierdoor is er onvoldoende zicht op arbeidsmigranten.
- BZK werkt samen met SZW aan een breed pakket aan maatregelen om de registratie van arbeidsmigranten te verbeteren.
- Huidige inzet is vooral gericht op het verbeteren van de kwaliteit van de gegevens in de RNI (via een wijzigingsportaal, voorinschrijving en vrijwillig opnemen van tijdelijk verblijfsadres/contactgegevens) en het delen van gegevens (meer dan 40 gemeenten ontvangen inmiddels de gegevens uit de RNI). Daarnaast is er een zgn. 'ABO experiment' waarbij een paar gemeenten ook zelf gegevens in de RNI kunnen wijzigen.
- Ook is er inzet op het zorgen dat mensen ook echt naar de gemeenten gaan om zich in te schrijven als ingezetene. Zo wordt er gewerkt aan communicatie richting de doelgroep om te wijzen op verplichting tot inschrijven als ingezetenen en de voordelen hiervan voor de arbeidsmigrant.
- Vanuit SZW wordt daarnaast ingezet op de rol van werkgevers bij BRP-registratie door het introduceren van een bevorderings-, vergewis- en (optionele) meldplicht.
- Vanuit de TK is er veel aandacht voor een goede registratie van arbeidsmigranten.

Datum
26-08-2025

Onze referentie
2025- [REDACTED]

hoe?
Lustig te
benutten, licht
me.

Aanpak illegale tewerkstelling derdelanders met BSN

- De Arbeidsinspectie heeft misstandenesignaleerd als het gaat om arbeidsmigranten uit derde landen die in Nederland illegaal aan het werk zijn.
- Hierbij wordt het BSN gebruikt om rechtmatige toegang tot de arbeidsmarkt te veinzen.
- In het signaal van de Arbeidsinspectie komen grofweg twee werkwijzen naar voren van hoe derdelanders, al dan niet met medeweten van hun werkgever, rechtmatige toegang tot de Nederlandse arbeidsmarkt veinzen met het BSN dat zij verkrijgen via het RNI-loket.
 - Via identiteitsfraude bij de RNI-inschrijving.
 - Inschrijving bij RNI loket met eigen identiteit om vervolgens aan de slag bij hun werkgever zonder over een tewerkstellingsvergunning of gecombineerde vergunning verblijf en arbeid (gvva) te beschikken. Dit doen zij al dan niet met een vals identiteitsdocument uit een EU-lidstaat. Met het bezitten van een BSN wekken zij de indruk aan de werkgever dat ze in Nederland mogen werken.

fraude